



Comunicat de presă

Luxemburg, 11 noiembrie 2020

Uniunea piețelor de capital: progrese lente

Libera circulație a capitalurilor este un obiectiv esențial de lungă durată al Uniunii Europene. Alături de libera circulație a persoanelor, a bunurilor și a serviciilor, aceasta este unul dintre pilonii pieței unice. Potrivit unui raport prezentat astăzi de Curtea de Conturi Europeană, în pofida eforturilor depuse de Comisie pentru atingerea obiectivului ambițios de a construi o uniune a piețelor de capital (UPC), rezultatele încă nu s-au concretizat.

În UE, întreprinderile se bazează în mare măsură și în mod tradițional pe bănci pentru finanțarea activităților lor. Pentru a oferi o sursă alternativă de finanțare întreprinderilor nou-înființate și întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) și pentru a mobiliza capital privat, Comisia depune eforturi din 2015 pentru a completa uniunea bancară cu o uniune a piețelor de capital. UPC este de asemenea menită să elimine la un nivel mai general barierele transfrontaliere în calea investițiilor din cadrul UE.

„Uniunea piețelor de capital este un proiect nefinalizat și rămân încă multe de făcut”, a declarat domnul Rimantas Šadžius, membrul Curții de Conturi Europene responsabil de acest raport. „Măsurile luate de Comisie în vederea diversificării opțiunilor de finanțare ale IMM-urilor și eforturile de dezvoltare a piețelor de capital locale în cadrul UPC nu au avut niciun efect catalizator până în prezent. În opinia Curții, creșterea rolului partajării riscurilor cu sectorul privat prin intermediul piețelor de capital rămâne o prioritate ambițioasă și urgentă. Acest lucru ar conduce nu doar la un sistem financiar al UE mai stabil și mai rezistent la crize, ci și la unul care este mai bine echipat pentru a stimula creșterea, în special atunci când finanțarea bancară tradițională nu este ușor accesibilă sau când aceasta eșuează.”

Curtea a constatat că, deși s-au înregistrat unele progrese, așteptările care fuseseră create erau prea mari și nu puteau fi satisfăcute în mod realist prin măsurile introduse în legătură cu UPC. Până în prezent, majoritatea actelor legislative referitoare la UPC fie nu au fost încă puse în aplicare, fie au fost puse în aplicare abia recent. În special, multe dintre acțiunile-cheie incluse în planul de acțiune al Comisiei privind UPC care nu au fost încă inițiate pot fi întreprinse doar de statele membre însele sau cu sprijinul lor deplin. Multe dintre măsurile pe care Comisia a fost în măsură să le ia în limitele domeniului său de competență nu erau obligatorii sau aveau o sferă de aplicare restrânsă. Aceste măsuri nu au reușit să conducă la progrese substanțiale în realizarea UPC.

Scopul acestui comunicat de presă este să prezinte mesajele principale ale raportului special adoptat de Curtea de Conturi Europeană. Textul integral al raportului este disponibil la adresa www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Potrivit Curții, măsurile de diversificare a surselor de finanțare pentru întreprinderi erau prea slabe pentru a stimula și a cataliza o reorientare structurală către o finanțare sporită de pe piață în UE. De exemplu, Curtea observă că, până în prezent, accesul IMM-urilor la piețele de valori nu a fost îmbunătățit în mod semnificativ și nici nu a devenit mai puțin costisitor. Ea observă de asemenea că Comisia ar fi putut face mai mult pentru a promova alfabetizarea financiară în rândul IMM-urilor și al investitorilor potențiali. În plus, legislația privind securitizarea – care ar fi putut funcționa ca un instrument de finanțare indirectă pentru IMM-uri – a fost un pas pozitiv, dar nu a avut încă impactul așteptat în privința facilitării finanțării și nici nu a ajutat băncile în sensul sporirii capacității lor de creditare.

Există discrepanțe geografice clare între statele membre în ceea ce privește capitalizarea, lichiditatea și profunzimea piețelor de capital locale ale acestora. Statele membre din vest și din nord tind să aibă piețe de capital mai profunde și centre de capital autosuficiente, în timp ce statele membre din est și din sud rămân în urmă. Curtea a constatat că Comisia nu dezvoltase o strategie cuprinzătoare și clară a UE pentru a depăși aceste diferențe. Ea a constatat că Comisia și-a folosit rolul de coordonare în cadrul semestrului european pentru a promova dezvoltarea și integrarea piețelor de capital locale și a oferit sprijin unora dintre statele membre. Comisia nu a recomandat însă tuturor statelor membre cu piețe de capital mai puțin dezvoltate să implementeze reforme structurale relevante.

Curtea a constatat de asemenea că Planul de acțiune privind UPC nu a dus la un progres semnificativ în ceea ce privește eliminarea principalelor bariere care împiedică fluxurile transfrontaliere de capital. Aceste bariere provin adesea din legislațiile naționale, cum este cazul celor din domeniul insolvenței și din cel al reținerii la sursă a impozitelor, sau din lipsa educației financiare. Progresele privind eliminarea barierelor au fost limitate, parțial din cauza lipsei de sprijin din partea statelor membre.

O altă problemă legată de Planul de acțiune privind UPC a fost că obiectivele erau vag formulate. Prioritățile au fost stabilite doar într-un stadiu avansat al procesului, iar acolo unde țintele existau, ele tindeau să nu fie măsurabile. Curtea a observat, de asemenea, că progresul nu fusese urmărit în mod regulat și consecvent. Ea a recomandat Comisiei să consolideze în mod substanțial cadrul de monitorizare.

Curtea adresează Comisiei o serie de alte recomandări pentru a îmbunătăți eficacitatea proiectului privind UPC; acestea includ întreprinderea de acțiuni bine direcționate pentru a facilita și mai mult accesul IMM-urilor la piețele de capital și măsuri de eliminare a fragmentării și a principalelor bariere transfrontaliere în calea investițiilor. Curtea invită de asemenea Consiliul să analizeze modul în care poate fi dezvoltată propunerea Comisiei privind tratamentul fiscal asimetric al capitalurilor proprii și al datorilor, tratament care este în detrimentul dezvoltării UPC.

Informații generale

Activitățile de audit au fost finalizate înainte de pandemia de COVID-19 și, drept urmare, prezentul raport nu ține seama de evoluțiile în materie de politici sau de alte modificări care au apărut ca răspuns la pandemie.

Cu privire la teme similare, Curtea de Conturi Europeană a publicat rapoarte privind [semestrul european](#), [platforma de consiliere în materie de investiții a UE](#), [inovarea în IMM-uri](#) și [intervențiile UE privind capitalul de risc](#).

Persoana de contact pentru presă: Claudia Spiti – E: claudia.spiti@eca.europa.eu (+352) 691 553547